

zaprtje po njegovem trije: varnost odprave, spoštovanje do Šerpa ob njihovi izgubi tovarišev in denar. Pri zadnjem naj bi šlo predvsem za to, da se domači višinski nosači Šerpe čutili zapostavljeni pri plačilu za svoje delo na gori v primerjavi z zahodnimi gorskimi vodniki, kar je bil tudi eden izmed glavnih razlogov za lanske spopade med njimi in Uelijem Steckom, Simonejem Morom in Jonathanom Griffithom. Večina poznavalcev plezanja v Himalaji se strinja, da se bo (predvsem komercialno oz. vodniško) plezanje v Nepal (še posebej na Everest) moralo preoblikovati, kako in v kateri smeri, pa se še ne ve.

Načrtovana nova smer na Kangčendzengo

Denisa Urubka, kazahstanska alpinista, ki je stal na vseh osemtisočakih, prejel zlati cepin in ima za sabo številne prvenstvene vzpone na osemtisočake in najvišje gore nekdanje Sovjetske zveze, verjetno ni treba posebej predstavljati. Tudi o Adamu Bieleckemu smo pisali pred enim letom, ko je skupaj s poljsko odpravo opravil prvi zimski pristop na Broad Peak, še leto prej pa na Gašerbrum 1. Obema močnima himalajcema se bodo pridružili še Bask Alex Txikon in mednarodno manj znani Rus Artem Brown. Njihov namen je v alpskem slogu preplezati novo smer na Kangčendzengo, in sicer s severa, odpravo pa vodi Urubko. Sodeč po vrisani načrtovani smeri, bo le-ta potekala ob Jugoslovanski smeri na Jalung Kang iz leta 1985, oziroma jo bo enkrat celo križala. Na nekaj mestih bo precej izpostavljena serakom. Medtem ko to pišemo, je ekipa že v baznem taboru na Pangpemi in se pripravlja za aklimatizacijski vzpon po Britanski smeri iz leta 1979.

Novice je pripravil
Urban Golob.

ŠPORTNO-
PLEZALNE
NOVICE

Fantje do 8c, dekleta do 8b+

Dve dami sta v zadnjem mesecu posegli po svoji najtežji smeri in za obe je bila to ista smer. Janja Garnbret

in Anja Šerbinek sta v Kotečniku preplezali smer Katakomba, ki nosi oceno 8b+. Temu dosežku se je približala tudi ikona slovenskega ženskega športnega plezanja, Martina Čufar. V bližini svojega francoskega doma je preplezala smer Sex, mensonge et video (8b/8b+). Domen Škofic je preplezal dve smeri težavnosti 8c. Najprej je v Ospu v Pajkovi strehi preplezal Osapsko pošast, nato pa po večletnem premoru obiskal Kotečnik. Tam je v enem samem zamahu preplezal smeri Iluzija (8c) v tretjem poskusu, Divjo Brino (8b) na pogled ter Tamavčka (8b) in Adrenalin (8b). V Kotečniku je bil v svoji novi smeri z oceno 8c uspešen tudi Tim Unuk, ki je tam preplezal najdaljšo povezavo v sektorju Oboki, smer Kmečka-Masaker. Do težav 8c je priplezal še Gašper Pintar. Na svoj seznam težkih smeri je dodal še svojo prvo letošnjo 8c, osapskega Pajka.

Škofic in Vezonik do 8B...

Domen Škofic in Gregor Vezonik sta v začetku aprila v avstrijskem Maltatalu oddelala zelo dober plezalni dan. Vezonik je že takoj po ogrevanju preplezal balvanski problem Emotional landscapes (8A+), v katerem je že v predhodnih obiskih tega balvanskega področja imel nekaj dobrih poskusov, a mu moker vrh ni dopuščal uspešnega vzpona, plezalni dosežek dneva pa je bil nato preplezan problem Wrestling with an alligator, ki je ocenjen z 8B. Tudi Škofic je imel enak cilj in tudi on je uspel v "rokoborbi" z aligatorjem, za ogrevanje pa mu je služila lažja varianta – Petting with an alligator (8A+).

... Klančnik pa do 8B+

Rok Klančnik je prav tako v Maltatalu preplezal legendarni problem, ki ga je leta 2001 kot prvi preplezal Klem Loskot in ocenil z 8B+. Drugo ponovitev je leta 2002 opravil Markus Bock in potrdil oceno. Potem je problem neuspešno napadalo kar nekaj odličnih balvanskih plezalcev, kar je sprožilo govorice, da bi bil lahko celo težji od 8B+. Do Klančnikovega uspeha v "Likalniku" je problem preplezal le še Nalle Hukkataival.

Podeljeni osnovnošolski naslovi v športnem plezanju

12. aprila so se osnovnošolci merili na šolskem državnem prvenstvu v športnem plezanju. Plezalna stena v športni dvorani Zlato Polje je gostila 260 učencev in učenek z 90 osnovnih šol, ki so tekmovali v dveh starostnih kategorijah (mlajši in starejši učenci in učenke), ločeni na licencirane in nelicencirane tekmovalce. Zmagovalci med licenciranimi tekmovalci so bili Lučka Rakovec (OŠ Šentvid), Žiga Zajc (OŠ Brinje Grosuplje), Janja Garnbret (OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu), Maks Bogolin (OŠ Franca Rozmana Staneta Ljubljana). Med nelicenciranimi pa so na najvišje stopničke stopili Maja

Majcen (OŠ Hruševac Šentjur), Jernej Rožanski (OŠ Orehek Kranj), Nika Mlakar (OŠ Stražišče Kranj) in Andraž Žumer (OŠ Stražišče Kranj). Največ točk v ekipni razvrstitvi so dosegli učenci in učenke iz Osnovne šole Orehek Kranj. V sezoni 2014 so na tekmah Vzhodne lige prva mesta v posameznih kategorijah zasedli naslednji mladi plezalci: med mlajšimi cicibankami in cicibani sta zmago slavila Sara Čopar in Jernej Škufca, pri starejših cicibankah in cicibanah Ema Seliškar in Grega Verbuč. Med mlajšimi deklicami in dečki sta na najvišji stopnički stala Lučka Rakovec in Nik Golej, pri starejših deklicah in dečkih Alja Zalar in Aljaž Matoh, pri kadetinjah in kadetih pa Sara Lukič in Nejc Dvoršek.

Novice je pripravil
Peter Mikša.

Tretja, četrta in peta tekma Vzhodne lige 2014

3. tekma Vzhodne lige, 22.3.2014, Radlje ob Dravi

Kategorija	Zmagovalka	Zmagovalec
mlajši cicibani/cicibanke	Sara Čopar	Janej Tominšek Kotar
starejši cicibani/cicibanke	Živa Golob	Grega Verbuč
mlajši dečki/deklice	Petra Glušič	Nik Golej
starejši dečki/deklice	Anja Zalar	Aljaž Motoh
kadeti/kadetinj	Klara Jovan	Lan Strmole

4. tekma Vzhodne lige, 6.4.2014, Vojnik

Kategorija	Zmagovalka	Zmagovalec
mlajši cicibani/cicibanke	Sara Čopar	Jernej Škufca
starejši cicibani/cicibanke	Maja Majcen	Grega Verbuč
mlajši dečki/deklice	Lučka Rakovec	Žiga Zajc
starejši dečki/deklice	Stela Kušarc	Aleks Čoklč
kadeti/kadetinj	Sara Lukič	Lan Strmole

5. tekma Vzhodne lige, 19.4.2014, Trbovlje

Kategorija	Zmagovalka	Zmagovalec
mlajši cicibani/cicibanke	Ema Kordež	Anej Zaletelj
starejši cicibani/cicibanke	Maja Majcen	Bine Meke
mlajši dečki/deklice	Ema Bera	Nik Gole
starejši dečki/deklice	Urška Repušič	Aljaž Motoh
kadeti/kadetinj	Sara Lukič	Lan Strmole

Tretja in četrta tekma Zahodne lige 2014

3. tekma Zahodne lige, 30.3.2014, Žirovnica

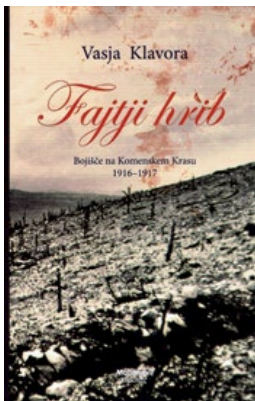
Kategorija	Zmagovalka	Zmagovalec
mlajši cicibani/cicibanke	Rosa Rekar	Tim Korošec
starejši cicibani/cicibanke	Eva Puhar	Miha Miljavec
mlajši dečki/deklice	Neli Bratož	Andrej Polak
starejši dečki/deklice	Mia Krampfl	Domen Vilar
kadeti/kadetinj	Zala Brelih	Igor Primec

4. tekma Zahodne lige, 13.4.2014, Jesenice

Kategorija	Zmagovalka	Zmagovalec
mlajši cicibani/cicibanke	Rosa Rekar	Tim Korošec
starejši cicibani/cicibanke	Metka Debevec	Miha Miljavec
mlajši dečki/deklice	Anja Balantič	Lan Moscha
starejši dečki/deklice	Klara Avanzo	Rok Korošec
kadeti/kadetinj	Lara Brelih	Nejc Bertonec

Fajtji hrib

Vasja Klavora: Fajtji hrib: bojišče na Komenskem Krasu 1916–1917. Celovec, Mohorjeva, 2014. 332 str., 29,90 EUR.

Krvavi madeži na obledeli, skoraj sto let stari sliki kraške goličave. Gola je postala prisilno, pod strašno rušilno

močjo prve svetovne vojne. Fajtji hrib! Vrh v slemenu, ki na jugu zapira Vipavsko dolino in se od zahoda vleče z Doberdobske planote preko Cerja, planincem je verjetno najbolj znan Trstelj. Ko sem pred leti ob izidu knjige Doberdob zapisal "impresivna tetralogija soške fronte", si nisem predstavljal, da bo že v nekaj letih Vasja Klavora, neutrudni raziskovalec soške fronte, napisal peto knjigo – Fajtji hrib. In pred nami je zdaj, ob stoletnici začetka prve svetovne vojne, novih dobrih tristo strani, ki s prejšnjimi Klavorovimi knjigami tvori že preko tisoč petsto strani branja o tem pomembnem obdobju zgodovine na slovenskih tleh. In to kakšnega branja! Vasja Klavora prepleta zgodovinska dejstva z navedki iz tedanjega časa, pogosto so to pisma in zapiski vojakov (ja, takrat so še pisali!), ali pa zapiski iz drugih zgodovinskih virov. In vse to tako, da človek spremlja dogajanje kot napet roman. Pri tem pa je avtor izjemno pretanjen, sočuten, zgodovinsko nevtralen, ves čas pa poudarja vlogo Slovencev in vpliv vojne nanje – tako na vojake kot na prebivalstvo, ki še danes ve za vojno in njene posledice. Vse pisanje

pa dopolnjuje bogat nabor fotografij iz tedanjega časa, skic položajev vojaških enot, kakor tudi nekaj fotografij iz sedanjosti, ki prikazujejo prizorišča dogodkov izpred sto let. Vasja Klavora se v tej knjigi osredotoči na vojaško dogajanje v letih 1916–1917 na območju Komenskega Krasa. Ta svet planincem ni neznan. Kdor je kdaj hodil po Komenskem Krasu, se vzpel do spomenika na Cerju ali do vrha Trstelja, morda vzel pod noge katero od drugih kraških poti ali pa se na to območje razgledoval s Sabotina, Svete gore, Škabrijela in obronkov Trnovskega gozda, bo knjigo bral s še toliko večjim zanimanjem. Predvsem pa bo razumel, kako silno odprto je bilo to bojišče, po številu mrtvih bi rekli lahko kar morišče, saj sta obe strani dobesedno gnali svoje vojake – pogosto v gotovo smrt. Neskončno nesmislov na pustem kamnitem območju, in to na ozemlju, ki ga danes ne poseduje nobena od držav, ki sta se tedaj tako srdito borili zanj. Vse pove tale navedek: "Pogosto se konča napad s hudimi izgubami, kot nesmiselni boj za nekaj metrov razstreljenih tal ..."

(Weber) Kraška tla so bila še veliko bolj ubijalska od z zemljo pokrite pokrajine Goriškega ali Vipavske doline, saj je ob eksplozijah razbito kamenje le še povečevalo uničujočo moč. Z Vasjem Klavoro se tako sprehajamo po Krasu, kjer še danes poleg zelo otipljivih spominov na vojno, vojaških pokopališč, opazimo strelske jarke pa ostanke železnice in vojaških cest. Čeprav so se puste goličave spet zarasle, pa nas rdeči ruj jeseni kar sam spomni na kri padlih vojakov in na tiste tragične dni pred sto leti. Minilo je triindvajset let, odkar je izšla prva Klavorova knjiga Plavi križ (predvsem o bojih na Bovškem in Kobariškem). Za peto, Fajtji hrib, lahko rečem le: čista petka! Predvsem pa si Vasja Klavora v pogledu zgodovinske prve svetovne vojne na slovenskih tleh že zdavnaj zasluži naziv "prvi mož soške fronte." Njegovih pet knjig o soški fronti je dosežek, ki ga bo zgodovina gotovo uvrstila na sam vrh del o prvi svetovni vojni. Knjiga Fajtji hrib je tako nujno branje za vsakogar, ki je kadarkoli hodil po območju Komenskega Krasa in naše

SOČA OUTDOOR FESTIVAL

Ljubitelji narave in športni navdušenci skupaj

Posočje je tisti košček Slovenije naravnih danostih, ki prebivalcem in obiskovalcem nudi nemalo športnih užitkov in kjer preprosto moraš uživati. Vredno ga je obiskati, saj ponuja neskončne možnosti pohajkovanja in planinarjenja po okoliških dobro poznanih hribih in gorah, kjer se nemalokrat znajdejo tudi številni plezalci in alpinisti. Ljubitelji vodnih športov uživajo na brzicah reke Soče, tekači svoje poti najdejo po številnih dolinah, zelo priljubljeni pa so tudi gorski teki, zaradi katerih se Tolminci kdaj združijo tudi z Bohinjci. Sem se redno vračajo tudi tisti, ki se jim od višine nikoli ne zvrtili in s svojimi padali in zmajji uživajo v jadraniu nad posočko dolino. Ne nazadnje pa so vse pogostejši obiskovalci teh krajev tudi kolesarji. Vse omenjene povezuje tudi Soča Outdoor Festival, ki s svojimi dejavnostmi skrbi za sodelovanje različnih skupin. Nedavno so se tako zbrali kolesarji, ki so skupaj s kajakaši, mojstri sekači in prijatelji izvedli čistilno

akcijo, s katero so očistili del pohodniške in občasno tudi kolesarske poti Alpe Adria Trail na Kolovratu in kolesarske poti na Bučenicah. Očistiti pa bo seveda treba še marsikatero planinsko in kolesarsko pot, tudi zaradi posledic nedavnega žledoloma, na kar pa so predvsem mladi kolesarji pripravljeni.

Nekatere prostovoljce kolesarje povezuje tudi turnokolesarski odsek tolminskega planinskega društva. Prav s planinci se organizatorji festivala dogovarjajo, da bi skrb za odlično krožno pot festivalnega kolesarskega maratona iz Tolmina do planine Razor in nato skozi Tolminske Ravne, Zadlaz

Čadrg in Polog do Tolmina prevzeli kolesarji. Ti si namreč želijo uspešno rešiti nekatere težave, povezane s kolesarjenjem v naravi, festivalno dogajanje pa tovrstno sodelovanje močno podpira. Ljubitelje različnih športnih panog tako letos že drugič združuje športni dogodek Soča Outdoor Festival, ki spodbuja športno rekreacijo v dolini ter skuša privabiti domače in tuje športne navdušence in jim predstavi neskončne možnosti Tolminskega in Kobariškega. Konec maja se začnejo prvi športni dogodki pod okriljem festivala, ki bo tokrat poleg tekačev, kajakašev, kolesarjev in padalcev združil tudi zmarjarje in plezalce, poskrbel pa bo še za športno rekreacijo in druženje najmlajših. Organizatorji bi radi dokazali, da je sobivanje ljubiteljev različnih športov v naravi mogoče in prijetno, o čemer se bomo na festivalu gotovo lahko prepričali. Obiščite spletno stran www.soca-outdoor.com in bodite del športne zgodbe.

